

VOLGNUMMER
109-2015

DATUM
17-09-2015

TEAM
Raadsgriffie

CORRESPONDENTIENUMMER
2015-32132

BIJLAGEN
1

STELLER
J. Goossens

ONDERWERP RAADSNOTA
De verslagen van
de raadsavonden van 27 juni en 1 september 2015

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

BESLUIT:

De verslagen van de raadsavonden van 27 juni en 1 september 2015 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 29 september 2015.

De Griffier,
J. Goossens.

De voorzitter,
J.M. Penn-te Strake.

Raadsvoorstel

Raadsnotulen

B14

27 juni 2015

Gemeente Maastricht
GEMEENTERAAD

**Raadsvergadering
Dinsdag 27 juni 2015, 16.00 uur**

Te behandelen zaken:

- 1. Opening door de voorzitter van de gemeenteraad**
- 2. Toespraken**
 - 2.1 Toespraak door de heer Eurlings namens de Heuvellandgemeenten**
 - 2.2 Toespraak door burgemeester Cox van de gemeente Sittard-Geleen namens de Limburgse gemeenten**
 - 2.3 Toespraak door burgemeester Philipp van de stad Aken namens de regionale driehoek**
 - 2.4 Toespraak door de heer Willems namens het college van burgemeester en wethouders**
 - 2.5 Toespraak door de heer Bastiaens als plaatsvervangend voorzitter namens de gemeenteraad**
 - 2.6 Toespraak door burgemeester Hoes namens zichzelf**

Aanwezig: de heer O. Hoes (voorzitter), mevrouw J. Goossens (griffier) en 39 leden van de raad.

Verslaglegging: mevrouw Y.T.M. Sinsel.

1. Opening door de voorzitter van de gemeenteraad

Opening om 16.00 uur

DE VOORZITTER: Dames en heren, mag ik u verzoeken te gaan staan?

Nu de nieuwe gemeenteraad vanavond ter vergadering bijeen is, willen wij ons aan het begin van onze werkzaamheden als stadsbestuur een ogenblik in stilte bezinnen, ieder op zijn of haar eigen wijze. Ik nodig u daartoe graag uit.

Korte stilte

Dank u wel.

2. Toespraken

2.1 Toespraak (onder voorbehoud) door de heer Martin Eurlings namens de Heuvellandgemeenten

DE HEER EURLINGS: 'Durf voor mij te kiezen', aldus Onno Hoes als sollicitant voor het burgemeesterschap richting vertrouwenscommissie. Onder het motto 'no guts, no glory' pakte de Maastrichtse vroedschap de handschoen op. Terecht. Onno, je bent een getalenteerd bestuurder, ervaren en met zeer goede communicatieve eigenschappen. Een verbinder pur sang. Samen met jou mocht ik als gedeputeerde in Zuid-Oost Nederland de kar trekken in het kader van de toptechnologische regio. Dat smaakte naar meer. Want je verstond de kunst om zonder last en ruggespraak de belangen van de hele regio te dienen. En niet slechts die van jouw Noord-Brabant. En dit heeft zijn vruchten afgeworpen. Onder de vlag van Brainport en Brightlands werkt Zuidoost Nederland momenteel als een powertrain zelfbewust aan haar toekomst.

In Limburg werd de naam Hoes tot dan geassocieerd met Johnny uit Weert. De platenmagnaat, die de zangeres zonder naam onder zijn hoede had. Zij maakte naam als de zangeres van het levenslied. Onno, ik ken jouw muzikale talenten niet. Maar ook jij bracht leven in de brouwerij, zeker als het ging om de relatie van Maastricht met haar omgeving. Tot dan hulde Maastricht zich in de ivoren toren van de hoofdstad. Bediend worden stond hoger in rang dan dienstbaar zijn. Dit zat in de genen. Want het wereldbeeld van onze hoofdstedelingen was traditioneel even helder als eenkennig. Of je was Maastrichtenaar, of je was boer. Daar moesten we het mee doen. In de wetenschap dat je boeren nodig hebt om varkens te hoeden. Als er interesse was vanuit bestuurlijk Maastricht naar de omliggende gemeenten, was dit vooral ingegeven door eigen doelstellingen. Kijk naar het Casino Valkenburg dat per se naar het centrum van Maastricht zou moeten verkassen. Pikant detail. Niet Maastricht, maar de provincie zou Valkenburg hiervoor moeten compenseren. Niet verwonderlijk dat avances vanuit Maastricht door de regio met argusogen werden bekeken. Dit werd nog bevestigd doordat vanuit de hoofdstad de stekker uit het Samenwerkingsverband Heuvelland werd getrokken. Ja, als Maastricht de passie preekt, boeren let op je kippen.

Onno. Bij je aantreden was je er als de kippen bij om een tour de horizon te maken langs alle Heuvellandgemeenten. Een geste die hogelijk op prijs werd gesteld. De trendbreuk was hiermee ingezet. Ook hier geldt, als je met één vinger naar Maastricht wijst, dan wijzen er vier vingers naar jezelf. Terecht, want het Heuvelland blonk niet uit door daadkracht en door de bereidheid de handen in elkaar te slaan. Integendeel. Het woord samenwerking werd enkel met capita geschreven in tijden dat het spook van de herindeling rondwaarde en de nodige paniek veroorzaakte. Maar zodra de rust wederkeerde, werd samenwerken gereduceerd tot vrijblijvend samen praten. Heuvelland werd weer Keuvelland. We hieven het glas. En alles bleef zoals het was.

Onno, jouw komst bracht de ommekeer. Jouw optreden zorgde voor de fluwelen revolutie in het Heuvelland. Jouw heldere, open, onbevangen en uitnodigende wijze van optreden, herstelde het vertrouwen van de Heuvellandgemeenten in Maastricht. Zeker ook omdat je liet blijken boven de partijen uit te stijgen en niet enkel oog te hebben voor jouw gemeente. Je noemde zelfs man en paard als het erom ging dat een van je wethouders geen gevoel had bij het Heuvelland. En dus de regiokar niet moest trekken. Je ontpopte je als de perfecte traît d'union, die een beweging tot gang bracht die haar vruchten afwerpt. Die de partijen letterlijk en figuurlijk boven zichzelf doet uitstijgen. Het beste in hun naar boven brengt. En zowaar, het wonder geschiedde.

Met jouw takt en flair slaagde je erin om de Heuvellandgemeenten over de streep te trekken, hun oorspronkelijke 'let it be'-attitude te laten varen en eensgezind een bedrag van 6 euro per inwoner ter beschikking te stellen voor de LED-agenda. De regio Maastricht-Heuvelland transformeert zich gaandeweg van een praatbarak in een trendsettende regio die steeds zelfbewuster en daadkrachtiger invulling geeft aan haar toekomst. Die het Calimero-denken aan de kant heeft gezet. En de eerste resultaten mogen er

zijn. Denk aan het regionale toetsingskader wonen, de realisatie van de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale zaken en de afvalverwijdering.

Gaandeweg kreeg Maastricht onder jouw inspirerende leiding ook steeds meer oog voor het Heuvelland. Zo worden er ook een op een zaken gedaan op het gebied van bedrijfsvoering. Op dit vlak is de samenwerking van Maastricht met Meerssen en Valkenburg intensief. En wat nooit voor mogelijk werd gehouden, Maastricht neemt de uitvoering van plaagdierbestrijding voor haar rekening. Een kamikaze-actie pur sang, als u het mij vraagt.

In het Heuvelland voltrekt zich een proces waarin de gemeenten zich ontwikkelen tot regiegemeenten, met de focus op leisure, landschap, internationalisering en zelfsturing van de kernen. Een trendsettende ontwikkeling.

Beste Onno. Groot respect dwong je af door in tijden dat je zwaar onder vuur kwam te liggen, je jezelf niet verloochende en eerder aan kracht en zeggenschap won dan hierop inboette. Je toonde te beschikken over humor en zelfspot, waardoor je het ijs brak en ieder weer met een glimlach snel overging tot de orde van de dag. Ook toen jouw afscheid onherroepelijk was, versaaude je niet. Integendeel, wetende dat de bloemen aan de meet liggen, schakelde je nog een tandje hoger.

Je laatste optreden als voorzitter van de Heuvellanddag op 16 juni 2015 in Valkenburg was een applauswissel pur sang was. Jammer, doodzonde. Maar één ding staat als een paal boven water. Voor Maastricht-Heuvelland is er geen weg meer terug. Je hebt de bakens definitief verzet. Je opvolger vindt een dankbaar regionaal speelveld. Je hebt de regio omgesmeed tot een winning team, dat in de toekomst nog veel successen kan boeken. Het kan geen toeval zijn dat Opera Zuid, de Toneelgroep Maastricht en de Philharmonie Zuid-Nederland het Openluchttheater in Valkenburg hebben ontdekt als hun buitenspeelplaats. Nu nog geniet ik van de schitterende première gisteravond van Othello door de Toneelgroep Maastricht.

Onno. Du bis aafgerekend op diens sjrtrapatse. En zeker neet op dien scorend vermoge. MVV zou mèr get blie zin mit zoe inne sjpits. Je bent en blijft een klassebak. We hopen van harte dat de handschoen 'durf voor mij te kiezen' snel weer zal worden opgepakt. Want jouw rol is nog lang niet uitgespeeld. Deze lofzang vanuit de regio Heuvelland is geen tekst op jouw politiek bidprentje.

Integendeel. Jouw optreden smaakt ook nu weer naar meer. Dit einde is een nieuw begin. Het zal niet gemakkelijk zijn. Maar kwaliteit komt altijd bovendien. We hebben er alle vertrouwen in.

De liefde gaat door de maag. Daarom als dank een mand met streekgerechten. Ook zij smaken naar meer. Onno, chapeau, het ga je goed.

2.2 Toespraak (onder voorbehoud) door burgemeester Cox van de gemeente Sittard-Geleen namens de Limburgse gemeenten

DE HEER COX: Dames en heren, leden van de raad, en vooral Onno. Ik las het op de site van L1, ik geloofde het niet, maar ik heb het met dank aan jullie raadsinformatiesysteem kunnen controleren. Afgelopen dinsdag viel jou aan het eind van jouw laatste raadsvergadering een ovationeel applaus ten deel. Ik zag de leden van de raad staande applaudisseren en dat ook nog precies 32 seconden. Het is dat je zelf er een einde aan maakte, wie weet hoelang deze spontane ontlading in deze raadszaal anders had voortgeduurd. In deze 32 seconden heb je de gelegenheid gehad de afgelopen 4,5 jaar aan je voorbij te laten gaan. Jammer in jouw reactie te moeten horen dat je het zelf verengde tot het laatste half jaar. Want wij, de burgemeesters van Limburg, de collega's hier in het zuiden en zeker die van de tripoolpartners Sittard-Geleen en Heerlen, hebben gemerkt hoe belangrijk het is een burgemeester in de hoofdstad Maastricht te hebben die overtuigd is van de kracht en sterkte van het sjoene Mestreech, maar die zich daarnaast ook ervan bewust is dat deze schoonheid pas echt van waarde wordt en meerwaarde krijgt wanneer het ingebed is een groter geheel. Maar ook een burgemeester van de hoofdstad die zich ervan bewust is dat hij verantwoordelijkheid dient te nemen en in staat is als een ware leider de gemeenschappelijke belangen in Den Haag en bij de provincie Limburg, maar ook in de Euregio uit te dragen.

Jij hebt aan die verwachtingen zonder meer voldaan. We zouden onszelf tekortdoen als we hierbij niet aangeven dat dankzij onze stimulansen je het zover hebt kunnen schoppen. Want zeg nu eerlijk. Jouw entree in de stad deed het ergste vrezen. Maastricht glom van trots bij jouw binnenkomst. Een grote vis hadden ze binnengehaald, bekend in het hele land, die garant zou staan voor vele uren gratis reclame op de commerciële zenders. Heel sjiek Mestreech meldde zich om jou de hand te drukken en zo een kans te hebben een graantje mee te pikken van jouw en jullie bekendheid. Vanaf de zijlijn keken wij toe. Natuurlijk soms een tikkeltje jaloers, niets menselijks is ons immers vreemd, maar vooral met veel vraagtekens. Een provinciaal bestuurder, met vrijwel geen gemeentelijke ervaring. Ook nog uit Brabant. Een man in een snel pak, die er ongetwijfeld nog achter moest komen dat werken bij een gemeente echt werken is, zelfs in Maastricht. Die er ongetwijfeld achter moest komen dat werk en privé heel dicht bij elkaar liggen en daar waar je als gedeputeerde je gewoon kunt terugtrekken in je eigen domein, dat zeker niet geldt voor een

burgemeester. Nog meer voor een burgemeester die ervoor kiest midden in de stad te gaan wonen. Je staat echt tussen de mensen.

Dames en heren, die Onno Hoes was een snelle leerling. Hadden we eerst een rode familie van Mans, Depla en Cox, al snel werd dit omgedoopt tot een club van drie heren, waar Onno de rol pakte die van hem verwacht mocht worden. We hebben elkaar leren waarderen, we weten elkaar te vinden, spreken elkaar aan op nakoming van de gemaakte afspraken en proberen in de tussentijd op die plekken waar we het nodig achten een voet tussen de deur te krijgen.

En in de achterliggende periode is nog maar eens gebleken dat persoonlijke verhoudingen van groot belang zijn om de gemeenschappelijke geformuleerde doelstellingen te realiseren. Persoonlijke verhoudingen die niet gedomineerd worden door het ikke.

Jij was vooral van de bestuurlijke lijn, terwijl wij, zeker vanuit Sittard-Geleen, met name tamboereerden op het belang van de samenwerking met het bedrijfsleven en de kennisinstellingen. In die samenwerking hebben we allen onze rol gespeeld en staan we er goed voor. Ik ben me ervan bewust dat in de aankomende periode een stevige rol voor mij is weggelegd.

Jij was voorzitter op diverse plekken, op vele terreinen en ik mag constateren dat op al die terreinen stappen voorwaarts zijn gezet en nieuwe ontwikkelingen een goede vertaling hebben gekregen. De wijze waarop je voor jouw collega's ging staan rond de OMG's is zonder meer groots te noemen. Af en toe vertoonde je een typische Maastrichtse trekje van: 'ut kumpt waal goed' terwijl je voor de zoveelste keer op je gsm keek. Met zijn allen hebben we je dan weer snel doen landen. Binnen de club van drie heren was je de man van de woorden tegenover de twee rauwdouwers. We hebben gesproken over de rol van de media, hoe ze je kunnen maken en breken, hoe stom we af en toe kunnen zijn wanneer we te publiciteitsgeil zijn. We hebben gediscussieerd over de hennepeteelt en de aanpak daarvan en we zijn toen tot de conclusie gekomen dat de door jou gekozen lijn in Maastricht voor deze stad de beste was. Natuurlijk keken we argwanend naar jouw vriendschap met de minister van Veiligheid, maar het moet gezegd worden: je hebt je collegiaal gedragen.

Een ander voorbeeld mag niet onvermeld blijven, de aanpak van de belastingdienst, waarbij het Rijk het voornemen had te komen tot concentratie, of in Maastricht, of in Heerlen. Jullie hebben dit weten te voorkomen door jullie te presenteren als Maastricht-Oost en Heerlen-West. Overigens zou deze benaming in Sittard-Geleen ongetwijfeld geleid hebben tot ontslag van hun burgemeester.

Onno, we nemen vandaag afscheid van jou. De afgelopen weken hebben we in alle overleggen zeer gemeente waarderende woorden gehoord van jouw collega's. Deze woorden mag je meenemen tijdens je komende zoektocht. Wat ons rest is ons WhatsApp-groepje te ontbinden, onder de naam 'Johnny's trots' deelden we dagelijks allerlei wetenswaardigheden waarvan velen niet het daglicht kunnen verdragen. Maar die van zondag 1 februari na de nederlaag van Roda JC in Maastricht, die app van onze Johnny, pardon Onno, kan ik u niet onthouden: 'MVV - Roda JC, 3-1 en komende week maakt Jos zijn aftreden bekend en ik mag aanblijven.' Vandaag weten we wel beter.

Onno, het waren 32 seconden applaus, wij hadden zeker meegedaan en dadelijk doen we het ook nog eens over, oprecht gemeend en vol vertrouwen kijkend naar de toekomst mede dankzij jouw inzet.

Jij wilde geen standbeeld, maar ik heb er geen bezwaar tegen wanneer je in de naar mij genoemde straat hier in Maastricht, de Coxstraat, een plaquette laat aanbrengen. Geld hebben jullie immers al gereserveerd. Het ga je goed.

2.3 Toespraak (onder voorbehoud) door burgemeester Philipp van de stad Aken namens de Euregionale gemeenten

DE HEER PHILIPP: Sehr geehrter Herr Bürgermeister Hoes, lieber Onno. Nur 13 Jahre nach dem Ende des zweiten Weltkrieges, im Jahr 1958, wurde mit Unterstützung der Städte Maastricht, Lüttich und Aachen ein Buch herausgegeben mit dem programmatischen Titel: Land ohne Grenzen. In einem gemeinsamen Vorwort unterstrichen die Bürgermeister der drei Städte, dass hier das Herz Europas nie aufgehört hat zu schlagen. Im Bewusstsein zukünftiger Zusammenarbeit bekundeten Sie – ich zitiere dies wörtlich: 'Ein neues Leben wird dieses Länderdreieck durchpulsen und in einen verjüngten Kontinent hinausströmen, sobald jene Grenzen endgültig fallen, über die schon heute das Urteil gesprochen ist.' Das klingt sehr pathetisch, es war die Sehnsucht der Menschen der drei Städte, ein Traum. Dieser Traum ist Wirklichkeit geworden. Europa ist auf vielen Ebenen zusammen gewachsen. Gerade vor zwei Wochen haben wir den 30. Jahrestag des Schengener Abkommens feiern können. Der diesjährige Träger des Internationalen Karlspreises zu Aachen, der Präsident des Europäischen Parlamentes, Martin Schulz sagte dazu dass nichts so sehr die Errungenschaften der europäischen Einigung verkörpere wie die offenen Grenzen.

Allerdings: alleine der Wegfall der Grenzkontrollen bringt Europa noch nicht automatisch zusammen. Es braucht vielmehr Menschen die diese Umstände nutzen und die Europäer zusammenbringen, miteinander

vernetzen, in verlässliche Strukturen der Begegnung und gemeinsamen Arbeit einbeziehen damit die Einigung zustande kommen kann.

Heute verabschieden wir einen Motor dieses Einigungsprozesses, einen überzeugten Europäer, einen Förderer und Entwickler der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit: Onno Hoes.

Als er Bürgermeister von Maastricht wurde, war auch ich noch nicht lange im Amt des Oberbürgermeisters von Aachen. So haben wir über viele Jahre gemeinsam an unserer bilateralen Städteverbindung, darüber hinaus aber auch am Bündnis mit Lüttich und den Städten Heerlen und Hasselt wirken können. Sehr schnell habe ich bemerkt, dass die grenzüberschreitende, von wirklich europäischem Geist getragene Zusammenarbeit für Onno Hoes ein Herzensanliegen war. Es ist nur folgerichtig dass er sehr bald der Vorsitzende der MAHHL Städte wurde und die Rolle auch in den letzten 5 Jahren mit großer Einsatzbereitschaft, mit viel Ideenreichtum, mit einem beispielhaften Engagement ausgefüllt hat. Dasselbe gilt für den Vorstand der Euregio Maas Rhein, in dem wir beide mitarbeiten konnten. Vor allem aber brachte 'Via 2018', die Bewerbung auf den Titel der Kulturhauptstadt einen kolossalen Schub in unsere Zusammenarbeit.

Es war Onno Hoes, der der Via 2018 seinen Stempel aufgedrückt hat. Und auch wenn die Bewerbung nicht erfolgreich war, so hat sie doch sehr viel gebracht. Kulturschaffende von verschiedenen Seiten der Euregio konnten sich kennenlernen, haben Kontakte geknüpft und hieraus sind längst Freundschaften, gemeinsame Projekte, Ausstellungen und Konzerte entstanden, die im wahrsten Sinne des Wortes grenzenlos sind.

Onno Hoes hat durch seine Initiativen rund um die Bewerbung um den Titel der Kulturhauptstadt die Euregio Maas-Rhein noch näher zusammen gebracht. Das ist sein bleibendes Verdienst.

Onno Hoes weiß und sagt es auch, dass man im Bereich der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit oft gerne blumige Sonntagsreden hält. Die klingen gut. Das ist eine Verbeugung vor dem großen europäischen Geist, der von manchen Politikern wortreich beschworen wird. Ich weiß nicht ob Onno Hoes auch solche Sonntagsreden hält. Ich glaube, er tut das nicht. Kennengelernt haben wir ihn nämlich als jemanden, der vor allem sehr viel Wert darauf legt, konkrete Maßnahme und Ziele zu vereinbaren. Das ist eine andere Sprache als die der Festreden. Da werden in Meetings Punkte abgearbeitet und ein ganz konkreter Plan erarbeitet. Fortlaufend wird dann kontrolliert ob Aufgaben erledigt wurden. Onno Hoes ist nicht nur mir, sondern sicher auch vielen anderen Kollegen und den Verwaltungen unserer Städte immer wieder als ungeduldiger Treiber aufgefallen. Gute Ergebnisse fallen eben nicht vom Himmel, sie brauchen die beharrliche Arbeit.

Mit Onno Hoes hat die grenzüberschreitende Zusammenarbeit neue Impulse erhalten, neuen Schwung bekommen. So konnte die Vision der Bürgermeister aus dem Jahr 1958 sich erfüllen: Das ein neues Leben dieses Länderdreieck durchpulst und in einen verjüngten Kontinent hinausströmen kann.

Lieber Onno Hoes, für das, was Sie geleistet haben, für Ihre nimmermüden Bemühungen, für Ihren Elan, Ihre Kreativität und für Ihre Verlässlichkeit danken wir Ihnen von Herzen. Wir wünschen Ihnen für Ihre berufliche und persönliche Zukunft alles Gute, in Ihrer neuen Aufgabe Glück und Erfolg und würden uns freuen, Sie auch in der Zukunft immer wieder in Aachen begrüßen zu könne. Wir freuen uns auf ein Wiedersehen.

2.4 Toespraak door de heer Veldhuis, politiechef eenheid Limburg namens de regionale driehoek

DE HEER VELDHUIS: Geachte gemeenteraad, college, geachte burgemeester, beste Onno. De eenheid Limburg van de NP neemt vandaag afscheid van haar regioburgemeester en daarom stel ik het zeer op prijs dat ik vanaf deze plaats namens onze drieduizend medewerkers het woord tot u mag richten. Tijdens uw burgemeesterschap hebben we met u van doen gehad in drie functies. Eerst en vooral als burgemeester van Maastricht, gezagsdrager voor openbare orde en veiligheid. Naast het OM, verantwoordelijk voor de handhaving van de rechtsorde, geeft u samen met de Maastrichtse politiechef in de driehoek sturing aan de politiezorg in deze stad.

De tweede functie, in uw eerste jaren hier, was die van korpsbeheerder van de regiopolitie Limburg Zuid. U was verantwoordelijk voor de zorg voor mensen en middelen van dat korps met 1800 medewerkers. Samen met de overige leden van het regionaal college van burgemeesters en de HOVJ hebt u ervoor gezorgd dat het toenmalige korps in financieel opzicht schoon door de poort van de NP is geloodst.

De derde functie, uw huidige, was die van regioburgemeester en deze ontstond bij gelegenheid van het formeel ontstaan van de MP op 1 januari 2013. In uw functies als korpsbeheerder en als regioburgemeester heb ik u in de afgelopen jaren eerst als korpschef en later als politiechef van Limburg mogen dienen.

Deze functies hebben u zowel regionaal, provinciaal, Euregionaal als nationaal het nodige aan taken en verantwoordelijkheden gebracht. U moest er veel voor op pad om te coördineren, beleid te bepalen, invloed uit te oefenen en op te komen voor Limburgse politiebelaangen. Recent nog hebt u uw invloed aangewend om 30 vacatures vroegtijdig te kunnen openstellen. Aandacht voor de werklust die meerdere organisaties die werkzaam zijn in de veiligheidsketen hier in onze streken ondervinden is een voortdurende zorg voor u

geweest. Drie maanden geleden bracht u daarom bijvoorbeeld Euregionale bestuurders, OM'ers en politiechefs bij elkaar.

Als regioburgemeester hebt u de afgelopen twee jaren de Noord- en Zuid-Limburgse burgemeesters samen met OM en politie bij elkaar gebracht in het zogenaamde regionaal bestuurlijk overleg. Eerder hebben burgemeesters hun appreciatie voor de wijze waarop u dat deed onder woorden gebracht.

Zowel in uw gezagsrol als in uw coördinerende rollen hebt u uw handen uitgestoken naar moeilijke dossiers. Ik noem de uitreizende Maastrichtse inwoners richting Midden-Oosten en de OMG-problematiek. Kalm en vastberaden zette u mee de koers uit en was u het bestuurlijk gezicht van de aanpak.

Burgemeester, politiemensen en andere handhavers zijn frontlijnwerkers. In lastige individuele of groepscausistiek is een duidelijke en standvastige bestuurlijke koers voor hen op straat een voorwaarde om geloofwaardig en met zingeving te kunnen optreden. Uw opstelling in de aanpak van een groep zich nogal onaantastbaar wanende burgers, maar ook uw opstelling in het handhaven van het I-criterium, heeft waardering van mijn politiemensen, omdat ze die nodig hadden om hun werk te kunnen doen.

Daarom spreek ik namens de Limburgse en de Maastrichtse politie in het bijzonder een hartelijk dank u wel uit.

Mag ik daar ten slotte het volgende nog aan toevoegen. In mijn uniform doe ik als politiemann mijn werk voor eenieder op een wijze die zich kenmerkt door neutraal om te gaan met levensstijlen. Ik heb u redelijk goed leren kennen. Het kan best zijn dat mensen u ondeugend vinden, maar u deugt. Hartelijk dank voor de goede samenwerking!

2.4 Toespraak door de heer Willems namens het college van burgemeester en wethouders

WETHOUDER WILLEMS: Beste Onno, dames en heren, vandaag nemen we afscheid van burgemeester Onno Hoes. Gelukkig niet van de Maastrichtenaar Onno Hoes, want hij laat weten „eine vaan us” te blijven.

Vijf jaar lang heeft de heer Hoes het belang van de stad Maastricht gediend.

Vijf jaar lang heeft hij zich met toewijding ingezet voor het heil van alle inwoners.

Vijf jaar lang heeft de stad Maastricht van zijn uitzonderlijke bestuurskwaliteiten mogen profiteren.

Een stad die de afgelopen jaren een forse sprong voorwaarts maakte op het gebied van internationalisering en modernisering. Maastricht trok een nieuw, hip jasje aan. Maar wel bestendig tegen guur weer. Het toeval wil, dames en heren, dat de periode Hoes exact samenviel met de financiële crisis, die met name Europa hard raakte. En nu aan het eind van die periode bewijzen de feiten en cijfers: Maastricht staat er goed voor, is financieel gezond en perspectiefrijk. In weerwil dus van die moeilijke jaren. Eerlijk is eerlijk, dat is niet alleen de verdienste van Onno Hoes. Dat kan ook niet. Het is het resultaat van een geoliede samenwerking tussen gemeentebestuur, politieke partijen, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en individuele burgers.

Maar een samenspel kan niet zonder bevlogen coach. Een coach die de lijnen uitzet, weet te enthousiasmeren, die vertrouwen geeft en corrigeert waar nodig. Een coach dus die het team laat uitblinken. Als we de bestuursstijl van burgemeester Hoes in één woord mogen samenvatten, dan is het inderdaad: teamcoach.

Om enkele betekenisvolle ontwikkelingen uit zijn bestuursperiode te noemen:

- er is sprake van grote politieke en bestuurlijke stabiliteit in het stadhuis,
- de bevroren verhoudingen binnen de regio Zuid-Limburg en in het Heuvelland zijn ontdooid,
- het belang van Maastricht als internationale studentenstad is met stip gestegen op de politieke agenda,
- ons economisch deltaplan, met Brightlands als vlaggenschip, boekt voortgang,
- nog nooit had vernieuwende cultuur zoveel aandacht in deze stad als nu,
- een plan ter verhoging van de veiligheid is klaar voor uitvoering,
- het Jihadisme wordt effectief bestreden,
- tolerantie heeft de volle aandacht als een van de peilers onder een zelfbewuste Maastrichtse samenleving.

En zo kan ik nog even doorgaan.

Onno, MVV kampioen staat er helaas nog niet bij. Daar moeten we dus nog even aan werken.

Wat ik echter het allerbelangrijkste vind, is dat er in de afgelopen jaren een collectief besef in deze stad is ontstaan dat Maastricht moet blijven zoeken naar dynamiek en vernieuwing. Dat Maastricht nooit af is.

Dat is de „vibe” die jij hebt meegebracht. Aan ons nu de opdracht om „m vast te houden.

En toen kwam december 2014. Ergens in de week nadat jij die moeilijke beslissing voor jezelf had genomen om je functie neer te leggen, bezocht ik als wethouder een hoogbejaarde vrouw.

Je denkt op zo'n moment dat je alle details kent van wat er gebeurd is. Je maakt er als wethouder immers deel van uit. Je hoopt op zo'n moment dat je met een bezoek aan het verzorgingstehuis even ontvlucht aan de politieke hectiek. Ik kwam redelijk bedrogen uit. Het ongeloof over wat er gebeurd was, galmde er zelfs na in de gangen.

De eeuweling was slecht ter been en hardhorend, maar opvallend helder van geest. Het was druk in het recreatiezaaltje. De stoel naast haar was voor mij. De jarige vrouw gebaarde me nog iets korter bij te schuiven, zodat ze me beter kon horen. Ze legde een hand op mijn arm en zei: "Meneer, mag ik u iets vragen. Waarom doen mensen zo iets?" We hoefden elkaar uiteraard niet te verklaren waarover het ging. Ik wist echter het antwoord niet. Vervolgens vroeg ze. "Als mensen de fout ingaan, komt dat in de krant of op televisie. Logisch. Maar als de media de fout ingaan, wat gebeurt er dan?" Ik wist het antwoord weer niet. En toen kwam de hamvraag. "Niemand wil dit, van niemand hoeft het en toch is het onvermijdelijk. Hoe moet ik dit opvatten?"

Die vraag – van een hoogbejaarde vrouw, opgegroeid in een heel andere tijd - hield me enige tijd bezig. Maar het antwoord is me inmiddels duidelijk. Maastricht maakte namelijk abrupt kennis met het snel om zich heen grijpend fenomeen dat in de communicatiewetenschap medialogica wordt genoemd.

Kort uitgelegd komt medialogica op het volgende neer. Er wordt nieuws gecreëerd, soms zelfs kunstmatig. Of er wordt bovenmatig veel aandacht gegeven aan een kleine gebeurtenis.

Heus niet alleen door de media, laat dat duidelijk zijn. Politici, spindoctors en het publiek via social media hebben er ook een handje van. Daarmee beïnvloeden ze bewust de publieke opinie. Er ontstaat reuring. De serieuze media die doorgaans veel genuanceerder zijn, kunnen het vervolgens niet langer negeren. Want er is nu eenmaal reuring ontstaan. Dus nog meer aandacht, nu met een serieuzere ondertoon.

Uiteindelijk is de beeldvorming vele malen groter dan de werkelijkheid. En ontkomen betrokkenen er niet meer aan om te reageren. Medialogica heeft een voedingsbodem.

Het is het gevolg van de vercommercialisering van de informatie- en nieuwsvoorziening, van het populisme in bestuur en politiek en van het succes van Twitter en Facebook. Kijk- en oplagecijfers, marktaandeel, populariteitspolls en opiniepeilingen zijn dominant. Drama en conflict stuwden die cijfers op. Nieuws moet persoonlijk en emotioneel zijn. De aandacht is opgeschoven van de politiek naar de politicus.

Als ik de gezaghebbende Amerikaanse mediaprofessor Daniel Hallin mag citeren: we hebben de switch gemaakt van een citizen-centric news model naar een market-oriented news model.

Dit is geen aanklacht. Dit is ook geen pleidooi voor tegenactie. Dit is de realiteit anno nu. Je kan er maar beter rekening mee houden. Vooral publieke figuren weten zich uitgedaagd om privé en zakelijk nog strikter gescheiden te houden. Hoe moeilijk dat vaak ook is, het valt niet langer te ontkennen. Daarbij dringt de vraag zich op: hoe ver mogen media gaan om informatie te achterhalen? Hoe ver mogen ze in iemands privéleven duiken? Maar ook deze vraag is relevant: hoe ver mag de overheid gaan om informatie tegen te houden? Als u het mij vraagt is het antwoord op beide vragen: zo ver als nodig is om het algemeen belang te dienen en het recht op privacy te beschermen. Waar werkelijk alles op straat komt te liggen, ook het privéleven, verliest de overheid haar betrouwbaarheid. Waar niets op straat komt te liggen, verliezen de media hun geloofwaardigheid. Jarenlang was er die natuurlijke balans tussen betrouwbaarheid en geloofwaardigheid. Tijden veranderen, akkoord. Maar laten we zuinig zijn op de aloude grondbeginselen van een vrije en veilige samenleving. Kom op, pers, jullie zijn de waakhond van de democratie. Bericht daarom over de politiek en liefst zo kritisch mogelijk. In plaats van over de privésorres van de politicus. Beste Onno, zoals ik zojuist al memoreerde heeft jouw burgemeesterschap van Maastricht zich voltrokken in jaren van hevige economische tegenwind. Er moesten veel moeilijke besluiten genomen worden. Vaak ook impopulaire. En dat zorgt voor extra spanningen.

Toch was er stevast sprake van een ontspannen, collegiale sfeer in het stadsbestuur. We hebben veel gelachen in het college. Dat had met name met jouw scherpe gevoel voor humor te maken, met je relativiseringsvermogen dat de politiek vaak zo node mist, met je gevoel voor menselijke verhoudingen. En niet te vergeten met jouw zelfspot.

"Onno-gate neet", was een van je meesterlijke grappen tijdens de sleuteloverdracht 2014.

"Onno-gate toch", reageerde je een jaar later. En toen was het helaas bittere ernst.

Je laat een stad achter van twee zielen, één gedachte. Dat wil zeggen een stad die rijke tradities weet te koppelen aan nieuwe opvattingen, maar in alles de blik voorwaarts richt.

Tolerantie en gelijkheid zijn fundamentele waarden, die dankzij jouw inspanningen extra gewicht hebben gekregen in onze stad. Minderheden zijn meer in Maastricht. Het is je missie.

Onwankelbaar blijf je ervoor strijden. Je bent daar in Maastricht buitengewoon in geslaagd.

- op 11 oktober, Coming Out Dag, wappert de regenboogvlag op het Stadhuis,
- in de solidariteitsmars voor Charly Hebdo loop je voorop,
- je bezoekt de moskee en loopt mee in de stadsprocessie,
- dankzij jou is het project Struikelsteentjes een succes in Maastricht,
- mensen die op de vlucht zijn voor politiek geweld kunnen op een veilige haven rekenen,
- Maastricht is een van de shelter-cities voor mensenrechtenactivisten.

En zo kunnen we nog even doorgaan. In deze geest zwaaien we Onno Hoes uit: de verdediger van recht en vrijheid, de pleitbezorger van vernieuwing en vooruitgang.

De stad Maastricht past woorden van grote dank. Dank voor het vele goede in de afgelopen vijf jaar. Voor de wijze waarop jij de stad en haar inwoners gediend hebt.

Beste Onno, die dank drukt de stad Maastricht niet alleen uit in woorden. Dat doen we ook met een blijvend eerbetoon. Allereerst betreft dat het traditionele burgemeestersportret, dat uiteraard een ereplaats zal krijgen in het stadhuis. Bij het eerbetoon hoort uiteraard ook het traditionele glas-in-loodraam, dat straks in de burgemeesterskamer wordt geplaatst. Het is mij een grote eer je dit namens het stadsbestuur te mogen uitreiken.

2.5 Toespraak door de heer Bastiaens als plaatsvervangend voorzitter namens de gemeenteraad

DE HEER BASTIAENS: Geachte heer Hoes, beste Onno, geachte aanwezigen. Het is een eer om vandaag namens deze gemeenteraad het woord tot jou te mogen richten. Ik ga er geen doekjes om winden en gewoon zeggen zoals het was: we hebben met elkaar gelachen en met elkaar gehuild. We hebben enorm respect voor je en we hebben het moeilijk gehad met elkaar. Je privéleven kwam op onze agenda, maar ook op die van heel Nederland. Wij hebben dat moeilijk gevonden, voor jou moet het nog heel veel zwaarder zijn geweest. De manier waarop je dit hebt doorstaan is bewonderenswaardig. De afloop blijft funest.

De keerzijde van het verhaal dat ons dit dichter bij elkaar heeft gebracht. Het delen van emoties is ook een verbindende factor, het heeft ons als raad gesterkt en heeft ons dichter bij jou gebracht, soms waarschijnlijk meer dan je lief was. Jouw besluit je functie definitief neer te willen leggen was pijnlijk en moedig, het moet ook een last van je schouders hebben gehaald, je was relaxter dan ooit tevoren.

Nu onze wegen zich scheiden is het voor mij en deze gemeenteraad van belang om daarbij te memoreren aan alles wat je voor deze stad betekend hebt. Je te laten weten dat we groot respect voor je hebben, dat Maastricht nooit meer hetzelfde zal zijn, dat we jou een succesvolle en vooral gelukkige toekomst gunnen. En als dat in Maastricht kan is dat mooi meegenomen.

Ik zou je willen typeren als een 'dienend leider'. Als voorzitter van het college van B en W, als voorzitter van de gemeenteraad, was en ben je iemand die ruimte geeft. Je bent een teamspeler en een 'playing captain'. Of om het in wilertermen uit te drukken: je bent een wegkapitein, de patron van het peloton, die de boel bij elkaar houdt en die zijn ploeggenoten en anderen hun moment en hun overwinning gunt.

In het politieke bedrijf is dat een grote kwaliteit. Want laten we eerlijk zijn: net als in de sport is het ook het politieke domein niet vrij van competitiegedrag en van 'egotripperij'. Leiding geven in die 'tak van sport' vraagt daarom om aanvoelen van mensen en situaties. Dat vereist meegaandheid, mildheid, lichtheid en humor. En jij hebt dat – als burgemeester – allemaal laten zien, Onno.

Als ik naar de stad en haar inwoners kijk, zou ik je typeren als een mensenmens. Je bent toegankelijk en aanraakbaar. Dat dit enge kanten heeft – zoals je aangaf in een kranteninterview van afgelopen zaterdag – is evident. Dat is de prijs die je betaalt. Maar volgens mij kun je niet anders. Het zit in je aard en je achtergrond.

De overeenkomsten tussen de Bossche Bol en de Mestreechter vlaai; tussen het pintje en ut pelske; tussen de boerenkiel van Oeteldonk en ut pekske vaan de Mestreechter vastelaovend zijn nu eenmaal groter dan de verschillen. En het moet voor jou – als jongen uit het rijk van Hertog Jan – dan ook fantastisch zijn geweest dat de droombaan die je ambieerde je een werkplek gaf in de Brabantse kant van het Maastrichtse stadhuis. Een betere mix kun je niet hebben.

Die burgemeesterskamer werd jouw werk- en reflectieplek en – vooral – jouw uitvalsbasis. Want een 'socializer' als jij laat zich niet opsluiten. Die heeft frisse lucht en de warme adem van anderen nodig. Dat 'burgemeester onder de mensen zijn' deed en doe je op jouw eigen en eigenzinnige manier. Volgens sommigen zoek je daarbij de grenzen op of schuur je erlangs. Volgens anderen breek je zaken open en zorg je voor verademing. Jij was de burgemeester van 'doe maar gewoon'. Jij was de burgemeester die in een roze broek Maastricht Colours You opende.

Beste Onno. Een terugblik op jouw burgemeesterschap laat bestuurlijke successen zien. Er werd geslaagd herstelwerk verricht in de contacten met de buurgemeentes en die in de Euregio. Je hebt onze universiteit een prominente plek gegeven in het gemeentelijk beleid. Je hebt jouw schouders gezet onder de internationalisering en de verjonging van de stad. Je hebt een prominente rol gespeeld in de kandidatuur van Maastricht voor Culturele Hoofdstad van Europa, een etappekoers, waarin we toch maar mooi op het erepodium hebben gestaan. Ik memoreer de viering van 200 jaar Koninkrijk. Je hebt Maastricht opener en toleranter gemaakt; jouw cadeau aan deze stad zal daarin nog lang doorwerken.

En dan zijn er de weerbarstige dossiers die je eigenlijk geen bestuurder gunt. De afdeling 'hoofdpijn', 'weerspannig' en 'stug'. Het gaat over problemen die over de schaal van de stad heen reiken en waarop je als bestuurder maar beperkte invloed hebt. Kwesties die eerder het beeld oproepen van 'dweilen met de kraan open' of 'schaatsen op yoghurt' dan 'aan alle knoppen kunnen draaien'. Ik noem het 'oorlogstoerisme' en het 'drugstoerisme' als voorbeelden. En hoe er, vooral ook over het laatste, gedacht wordt, Onno: je bent daarin als bestuurder overeind gebleven en dat alleen al is een prestatie.

De gemeenteraad van Maastricht,

Overwegende:

- dat de Eremedaille van Verdiensten, de hoogste stads onderscheiding, exclusief toegekend wordt aan personen die door buitengewone prestaties hebben bijgedragen aan een jarenlange positieve beïnvloeding van de reputatie van de stad, haar sociale samenhang, culturele identiteit of economische weerbaarheid,
- dat Onno Hoes op al deze terreinen als burgemeester een bijdrage heeft geleverd door zijn permanente streven naar kwaliteit en perfectie en daardoor buitengewone betekenis heeft voor stad en burgers;
- dat hij met zijn pragmatische en resultaatgerichte aanpak een grote bijdrage heeft geleverd aan de veiligheid en de leefbaarheid in de stad,
- dat hij op enthousiaste en excellente wijze de samenwerking in de regio heeft verbeterd en Maastricht nationaal en internationaal heeft geprofileerd als internationale universiteit stad,
- dat hij op voortreffelijke en adequate wijze leiding heeft gegeven aan het politiek-bestuurlijke proces en de nieuwe werkwijze van de gemeenteraad.

Gelet op de 'Verordening Stedelijke Onderscheidingen'

Besluit:

De heer Onno Hoes, als blijk van waardering voor zijn verdiensten voor de stad en burgers van Maastricht - te onderscheiden met de Eremedaille in goud van de stad Maastricht.

Onno, graag wil ik afsluiten met een citaat uit de Joodse wijsheidsliteratuur. Ik citeer:

„Als je weggaat, moet je alleen meenemen wat je dragen kunt. De deuren sluiten en weggaan. Niet omkijken.’

Zoek het in het draagbare en geniet ervan. Sluit episodes in je leven waardig af en kijk vooruit naar de toekomst. Herinneringen – goede en minder goede – dienen zich straks als vanzelf aan en neem de tijd om ze een goede en juiste plek te geven. Het ga je goed.

2.6 Toespraak door burgemeester Hoes namens zichzelf

BURGEMEESTER HOES: Mag ik ook iets zeggen? Ik ben natuurlijk zeer onder de indruk, dames en heren. Dat moet men toch verdienen. Men weet het maar nooit als men begint. Natuurlijk mag men van zichzelf niet zeggen dat men het verdient, maar als ik alles op een rijtje heb gezet... Vanavond of de komende tijd als ik aan de poolcirkel sta over een paar weken. Ik denk dat ik dan een kopie meeneem en het nog even nalees. En dat ik dan terugkijk op een geweldige periode in deze stad.

Voordat ik de officiële dingen zeg, is het misschien goed om even stil te staan bij deze twee prachtige blikken van waardering die blijvend in dit stadhuis blijven. Een portret gemaakt door Marie Cécile Thijs. Als het goed is, is zij ook aanwezig? Ja. Zij steekt nu haar vinger op.

Applaus.

Ik was zeer onder de indruk, Marie Cécile, van jouw expositie in het Museum aan het Vrijthof. Dat deed ons helemaal beseffen dat het goed zou zijn in de dynamiek, in de vernieuwing waarover vanmiddag zoveel is gesproken, om te zeggen: wij kiezen niet voor een geschilderd portret, maar wij doorbreken die lijn en wij kiezen voor een foto. Maar dus wel een foto met een historische kwaliteit, een historische stijl. Het is uiteindelijk deze foto geworden. De foto komt ook op een andere plaats dan de schilderijen die wij tot nu toe hadden. Het stadhuis wordt in de komende periode ook verbouwd. Ik kijk even naar de secretaris of ik dat wel mag zeggen. Ja? Ja, het besluit is al definitief genomen. Maar ik kan nu alles zeggen (*lacht*). Dat deed ik al, maar nu kan het ook nog gecommiteerd door de secretaris. Hier in de hal beneden, als u de trap op loopt, hangt een prachtig gedicht over de burgemeesters die deze stad in de loop van de tijd gediend hebben. Het gaat over het gevoel dat alle burgemeesters hebben. Aan de wand daarnaast zal een nieuwe portretgalerij verschijnen en dit zal het eerste portret zijn wat daarop gaat komen. Dat is een lange muur. Men weet maar nooit hoe snel het gebeurt; hoe snel die muur ingevuld gaat worden (*lacht*).

Gelach vanuit de zaal.

Maar er is voorlopig nog ruimte. Aan mijn linkerhand en rechts van u het glas in lood. Zeer traditioneel. Het is heel spannend als men al vijf jaar in een dergelijke kamer zit en men weet dat ooit het moment komt dat er een dergelijk raampje komt. Dan vindt een discussie plaats met de historici over in welke lijn men gezien moet worden en het glas in lood ingevuld moet worden. Men heeft voor twee symbolen gekozen. Het

bovenste symbool is de joodse kandelaar. Ik vond het heel mooi dat de historici dit aan het raam hebben toegevoegd omdat ik toch de eerste joodse burgemeester ben in een gemeente die overigens de oudste joodse gemeenschap heeft. Dat dit op deze hele subtiele wijze is verwoord. Boven mijn naam staat de landskroon. Dat staat voor de tweeherigheid. Daarmee is het ook een beetje veranderd (*emotioneel*). Want we zijn ook samen naar deze stad gekomen en we gaan vandaag ook samen weg.

Dames en heren, het was een soort van hoorcollege wat we vandaag kregen van een aantal van mijn collega's die hier het woord hebben gevoerd. Het is zeer interessant om te horen hoe de regio ervoor staat. U kent mij. Natuurlijk is het belangrijk dat wij als politici allemaal onze plek hebben. Maar het is echter zeker ook zo belangrijk dat wij onze plek in de historie kennen. Dit zijn kleine stapjes die we iedere dag weer maken, in het grotere besef dat deze stad en deze regio een bijzondere plek op de aardbol zijn en het ook verdienen om daarvoor gewaardeerd te worden. Vanuit die overtuiging heb ik vandaag geluisterd en de afgelopen jaren samen met u mijn werk gedaan. Want ik denk dat genoeg gezegd is; dat men het als burgemeester wel kan doen, omdat men nu eenmaal een bepaalde plek in de bestuurlijke piramide heeft. Of dat nu lokaal of regionaal of Euregionaal of provinciaal of landelijk is, dat maakt allemaal niet uit. Het is ook waar wat iedereen zegt. Je kwaliteiten kunnen pas tot volle wasdom komen als men het samen met vele anderen doet. Dat heb ik gelukkig mogen doen.

In dat licht heb ik de afgelopen tijd ook een aantal dingen opgeschreven waarvan ik dacht dat ik u wilde laten weten waarmee zo'n burgemeester bezig is. We zitten nog binnen de tijd. Dus volgens mij kan dat nog wel. Ik heb de tijd van de rest van sprekers een beetje in de gaten gehouden, dus ik kan het overblijvende half uur voor mijn rekening nemen.

Gelach vanuit de zaal.

In het begin had ik opgeschreven dat het een dag met gemengde gevoelens is. Dat is natuurlijk ook zo. Ik ben ook heel blij met de eerlijkheid die iedereen hier ook op tafel heeft gelegd. Het zijn natuurlijk gemengde gevoelens. Maar er was heel veel vreugde. In de afgelopen jaren is heel veel vreugde geweest. In die vijf fijne jaren die ik als voorzitter van uw raad en het college als eerste burger van Maastricht heb mogen beleven. Dames en heren, veel vreugde over de geweldige ontmoetingen met inwoners van alle wijken van Maastricht, met ondernemers, met organisatoren van uiteenlopende festiviteiten, met vele gasten en vele bezoekers. Vreugde over het mogen begeleiden van spannende processen die al door de heer Willems zijn genoemd; infrastructuur, stadsontwikkeling, cultuur en natuurlijk ook de sociale kant van Maastricht. Mijn bezoeken aan een buurtbrök in Mariaberg waren net zo interessant, dames en heren, als die aan de ondernemende hoogleraar in het AZC. Meezingen met André Rieu op het Vrijthof, hoe vaak heb ik dat niet in godsnaam gedaan? Toch is het iedere keer weer leuk. Het is net zo leuk als het lang zal ze leven zingen met een familie van een 100-jarige in Malberg. Dames en heren, ook vreugde over de horeca-ondernemers waarmee men wekelijks onderhandelt over de openingstijden, de terrasgrootte, het meubilair, de luifelafmeting of over de plastic glazen.

Gelach vanuit de zaal.

Ja, als niemand het noemt, zal ik het zelf maar doen (*lacht*). Vreugde ook over het constructieve overleg met de collega-burgemeesters. Dat is al genoemd. Met de burgemeesters van Sittard-Geleen en Heerlen in onze WhatsApp-groep, die inderdaad helaas ter ziele gaat. Kerkrade is hieraan overigens ook toegevoegd. Maar ook met de burgemeesters in het Heuvelland. Fijn dat de heer Eurlings hierover al sprak in zijn bewoordingen en ook de lessen voor Maastricht die hij hier heeft neergelegd; blijf wel opletten, Maastricht. Het is wel duidelijk wat je hebt gezegd. Men kan het wel in gang zetten, maar als men niet oplet, is het zodadelijk zomaar afgelopen. Wij hebben samen echt het gevoel dat juist het ongeduld – dit heeft een van de sprekers genoemd, volgens mij was het de collega uit Aken, de heer Philipp – ertoe leidt dat men snel tot acties kan komen en dan heeft men ook lange tijd samen de verantwoordelijkheid om het uit te voeren. Ik heb absoluut dat ongeduld bij het Heuvelland gehad. Ik begreep er helemaal niets van waarom het niet kon. Wij kenden elkaar uit een ver verleden en wij dachten: we doen dat gewoon met z'n tweeën. Ik ben ook heel blij dat jij de moeite hebt genomen om hier te komen mede namens de andere collega's in het Heuvelland die hier zitten. Eendrachtig hebben wij die kar de afgelopen jaren getrokken.

Maar ook Midden- en Noord-Limburg. Daarover is al door de heer Veldhuis gesproken. Ik heb een zeer intensief contact gehad met de overige burgemeesters. Ook daar geldt weer: het is gewoon leuk om samen te werken, dames en heren. Er moet gewoon gelachen worden. Er moet humor zijn. Tijdens de eerste vergaderingen zaten de Noord-Limburgse burgemeesters daar en die van Zuid-Limburg daar. Zij keken nauwelijks naar elkaar. En nu zitten ze door elkaar en men weet nauwelijks... Ja, ik weet wel waar jij zit (refererend aan dhr. Cox). Jij zit eigenlijk altijd naast Paul. Maar hij ging weg. Ik zal het maar even zeggen. Dat was natuurlijk een vreselijke combinatie, die twee. Want voor een voorzitter van een vergadering is dat niet te houden. Burgemeesters letten gewoon niet op in een vergadering.

Gelach vanuit de zaal.

Kijk, hier moet je gewoon een vergadering leiden. Dat geldt ook in de stadsrondes en in de raadsrondes. Dan moet men actief aanwezig zijn. Maar als 33 burgemeesters bij elkaar zitten, dan wilt u niet weten hoe die vergaderingen lopen. Maar wij hebben ook veel plezier gehad, Sjaar. Dus dank voor je mooie woorden en fijn dat je vandaag hier ook aanwezig kunt zijn.

Wij hebben over vele bovenlokale zaken gesproken. Wij hebben ook samen over heel serieuze dingen gesproken. Ik ben ook verheugd over de gesprekken met Aken en Luik. Dat is al genoemd. Over veiligheid, economie en cultuur. Juist vanwege dat ongeduld, Marcel, hebben we samen met onze collega van Luik een kleine actielijst opgesteld met de thema's waarvan we zeiden: dat moeten we gewoon bereiken. Laat al die ambtelijke werkgroepen maar werken voor de middellange termijn, wij zetten nu gewoon een aantal thema's op de agenda waarmee we aan de slag gaan. Dat hebben we de afgelopen tijd in de praktijk gebracht.

Zo kan ik door blijven gaan. De gesprekken met de stadscarnavalsvereniging De Tempeleers, met de Maastrichter Staar, 't Struyskomitee om inderdaad de slag naar de nieuwe generatie te maken. De gesprekken met de studentenverenigingen om hen meer te betrekken bij de stad en waardoor... Mieke Damsma – zij zit daar achter in de zaal. Niet sms'en, Mieke. Zij zit natuurlijk te twitteren over wat hier allemaal geweldig gebeurt (*lacht*). Heel goed. Waardoor student en stad een volwaardig thema in ons gemeentelijke beleid is geworden. Verder ook de universiteit en de Zuyd Hogeschool faciliteren bij hun plannen en hen te betrekken en mee verantwoordelijk te maken om Maastricht ook tot een kenniscentrum te transformeren.

Het provinciaal bestuur van Limburg, hier vertegenwoordigd door de heer Crucq, om met kennis en inzet van middelen een boost aan onze provincie te geven. Zo kan ik doorgaan. En natuurlijk, laten we eerlijk zijn. Het was niet alleen vreugde, maar er was inderdaad ook verdriet. Verdriet dat ik u teleurgesteld heb en dat u mij teleurgesteld heeft. Het zij zo. Een van de verdrietigste momenten in mijn leven was het ondertekenen van mijn ontslagbrief aan Zijne Majesteit. Dat was een heel moeilijk moment. Dat heb ik in afzondering gedaan, waarna ik met ons college nog even heb samengezeten en het wereldkundig heb gemaakt. En ja, toen hebben meerderen van ons tranen gelaten om het onbegrijpelijke. Of laat ik het beter zeggen: het ongrijpbare van dat moment. Het is niet anders. Maar ik voel wel dat ik dat even op dit moment moet zeggen. Ik hoop dat u mij dat niet kwalijk neemt op een dag als vandaag.

Toen ik enige maanden geleden ging tellen, heb ik de knop proberen om te zetten. Ik ging namelijk de dagen tellen. Er waren nog 79 dagen te gaan. Nee, dames en heren, niet 79 dagen tot het afscheid. Maar zoals de heer Bastiaens al aangaf, het waren 79 dagen naar een nieuw begin. Dat hielp mij om het licht te zien na vandaag. Een dag die mooi gaat worden, want het bestuurlijk Limburg is vandaag bijeen in haar hoofdstad. De naam hoofdstad die wij ten volle waarmaken. En vanavond is er een geweldig cultureel programma in het theater waar een heel tableau van Maastricht gepresenteerd gaat worden met speciale genodigden, maar ook op mijn verzoek met mensen die zichzelf hebben aangemeld om samen met u en mij te genieten van het nieuwe Maastricht. Dus geen receptie met allemaal handjes en mensen die allemaal zeggen: 'Oh, oh, oh, oh, oh, wat is het toch jammer.' Maar gewoon een vrolijke avond waarbij wij kijken naar Maastricht, waarbij wij genieten van de stad en van al die amateurs die op het toneel staan. En daarna gewoon nog een leuk feest om te vieren hoe het leven is. Dat zijn voor een deel inderdaad joodse wijsheden, heer Bastiaens. Maar ook voor een deel omdat ik een liberaal ben. Gisteren heb ik voor het eerst het woord na vijf jaar weer mogen noemen. Dat mag ik nu weer iets meer naar buiten laten zien, John (*wethouder Aarts*) en de fractie. Omdat liberalen altijd optimistisch over de toekomst zijn. Dat zijn altijd vrolijke partijvergaderingen en congressen. Hoe diep de ellende ook was. Die is ook bij de VVD groot geweest. Dus iedere partij kan zich daaraan optrekken. Maar uiteindelijk omdat men de tranen ook met een lach combineert... Kijk die olijke wethouder nou eens zitten. Als men dat toch ziet dan denkt men: 'Kom op, het komt wel goed met de VVD.' Ja, ik mag het nog een keer zeggen.

Goed. Dames en heren, ik weet dat het nieuwe Maastricht een mooi Maastricht gaat worden. Het Maastricht waarvan ik weet dat het een magneet gaat worden voor een nieuwe generatie mensen die met name in het Sphinx-gebied hun toekomst zien en daarvan een dynamisch middelpunt van onze stad gaan maken.

Vicevoorzitter, dames en heren. Ik ben er gruits op dat ik de afgelopen jaren uw burgemeester ben geweest. Ik wens u een hele mooie toekomst toe. Maastricht is een stad van 123.000 burgemeesters. Dus dat komt vast goed. Met de mensenrechtenprijs die ingesteld wordt ter gelegenheid van mijn afscheid hoop ik dat iedereen in onze stad al vroeg in het leven de boodschap meekrijgt dat respect voor ieder individu en het recht op een vrije ruimte voor ieder mens de enige basis vormt om tot een evenwichtige samenleving te komen.

Ik bedank de vlijtige en vrolijke les (*Alken*) en Miriam (*Scheepers*), mijn secretaresses. Als het goed is zitten zij hier ergens. Als zij er niet zijn dan krijgen zij dat vanavond nog even te horen. Ik bedank de overladen maar altijd weer mondige woordvoerders Joep, Gert-Jan en Inge. Ik bedank 1500 zeer betrokken medewerkers, die ik eergisteren allemaal heb mogen bezoeken. U hebt het via Facebook kunnen zien. Ik bedank iedereen in de raad en het college die 24 uur per dag samen met andere mensen de Maastrichtse samenleving ondersteunen. Ik bedank u, leden van de raad, voor de vele uren die wij samen waren om Maastricht veiliger, socialer en mooier te maken. En ik bedank natuurlijk mijn familie voor de grote steun in de afgelopen jaren. Bedankt!

Groot staand applaus voor burgemeester Hoes.

U mag nu weer gaan zitten. Het waren volgens mij 33 seconden. U hebt uzelf overtroffen in de tijd. U leert snel. Voordat ik de vergadering beëindig, moet ik voor de huishoudelijke mededelingen nog het woord geven aan onze griffier.

DE GRIFFIER: Dank u wel. Voor de genodigden voor het diner in het stadhuis is deze korte mededeling. Ik verzoek u om zo meteen ook naar het stadhuis te gaan. Dank u.

DE VOORZITTER: Dan is daarmee de vergadering gesloten.

De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 17.15 uur.

Raadsnotulen

B15

1 juli 2015

Gemeente Maastricht
GEMEENTERAAD

**Raadsvergadering
Woensdag 1 juli 2015, 16.00 uur**

Te behandelen zaken:

- 1. Opening door de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad**
- 2. Voorlezing van het benoemingsbesluit door de griffier mevrouw Goossens**
- 3. Beëdiging**
 - 3.1 Toespraak door de Commissaris van de Koning de heer Bovens**
 - 3.2 Beëdiging van de burgemeester door de Commissaris van de Koning**
- 4. Installatieplechtigheid**
 - 4.1 Toespraak namens het college van burgemeester en wethouders door de heer Willems**
 - 4.2 Overhandiging van de ambtsketen door de locoburgemeester**
 - 4.3 Toespraak namens de gemeenteraad door de heer Bastiaens**
 - 4.4 Overhandiging van de voorzittershamer door de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad**

Aanwezig: mevrouw Penn-te Strake (burgemeester), mevrouw J. Goossens (griffier) en 39 leden van de raad.

Verslaglegging: mevrouw Y.T.M. Sinsel.

1. Opening door de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad

De plv. voorzitter opent de vergadering om 16.02 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom tijdens deze heel bijzondere raadsvergadering, waarbij mevrouw Penn-te Strake als nieuwe burgemeester wordt verwelkomd.

2. Voorlezing van het benoemingsbesluit door de griffier mevrouw Goossens

De griffier leest het benoemingsbesluit voor.

'Wij Willem Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op voordracht van onze minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 22 mei 2015, gelet op artikel 61, eerste lid, van de Gemeentewet, hebben goedgevonden en verstaan met ingang van 1 juli 2015 te benoemen burgemeester der gemeente Maastricht:

Mevrouw mr. J. M. Penn-te Strake te Maastricht.'

3. Beëdiging

De plv. voorzitter dankt. Gelet op het eervol ontslag aan burgemeester Hoes en het benoemingsbesluit van Zijne Majesteit doet de voorzitter een voorstel tot de commissie van ingeleide. De voorzitter stelt voor dat de commissie bestaat uit mevrouw Heijnen, de heer Sabel en de heer Hoen. De voorzitter vraagt hen om mevrouw Penn-te Strake en haar echtgenoot op te halen en naar binnen te geleiden.

Schorsing 16.05-16.06 uur

De plv. voorzitter heet mevrouw Penn-te Strake, haar echtgenoot en familie van harte welkom.

3.1 Toespraak door de Commissaris van de Koning de heer Bovens

Gouverneur Bovens heet mevrouw Penn-te Strake, haar echtgenoot en alle andere aanwezigen van harte welkom. Het komt zelden voor dat gouverneur Bovens na een vergadering te voet naar huis kan. Na de profielschetsvergadering eerder dit jaar was dat echter het geval. Het voelt bijzonder om als inwoner van deze stad een officiële rol te spelen bij deze vreugdevolle gebeurtenis. 'Eine van uuch kump jammers veur ein van euch'.

Vandaag komt men bijeen voor de beëdiging en installatie van mevrouw Penn-te Strake tot burgemeester van Maastricht. Ook zij kan straks te voet naar huis. Voor haar overheerst een gevoel van thuiskomen nu zij burgemeester van haar stad is geworden. Gouverneur Bovens citeert vervolgens mevrouw Penn-te Strake; 'Ik hoop dat de Maastrichtenaren net zo trots op hun burgemeester worden als ik ben op deze benoeming.' Deze benoeming is de kroon op haar werk. Mevrouw Penn-te Strake is niet gekozen omdat zij een vrouw is. Maar het blijft opmerkelijk dat sinds de totstandkoming van de gemeente Maastricht in 1815 na 18 heren burgemeesters nu een vrouw aan het roer komt te staan. Dat is extra bijzonder omdat buiten de Sterre der Zee en het Mooswief de stad ook op andere fronten altijd mannelijke boegbeelden kende. Maastricht is dus toe aan een verandering van het patroon. Dan helpt het als 'de nieuwe' een Maastrichtse is en de 18^e vrouwelijke Limburgse burgemeester sinds het aantreden van de heer Bovens als gouverneur en nummer 10 van 33 in deze provincie. Het aandeel van 30% vrouwen is ook hoger dan het landelijke gemiddelde van slechts 19%.

Gouverneur Bovens is ervan overtuigd dat mevrouw Penn-te Strake prima tussen de mensen in de wijken kan staan. Binnen de kortste keren zal zij het boegbeeld van Maastricht zijn. Als representant van Vrouwe Justitia heeft mevrouw Penn-te Strake bijna alle topfuncties op haar naam staan. Dit kan de indruk wekken dat zij met name in het veiligheidsdomein zal excelleren. Haar reputatie bij Justitie is echter veel meer dan alleen een crimefighter. Zij heeft eerder de reputatie partijen met elkaar te kunnen verbinden, samen te werken aan een veilige samenleving en gevoel voor de menselijke factor te hebben. De rode draad in haar loopbaan is het leveren van een betekenisvolle bijdrage aan die samenleving. Het YouTube-filmpje waarin zij figureerde als zingende hoofdofficier van justitie werd in korte tijd een hit. Het verstevigde haar imago dat zij autoriteit en benaderbaarheid uitstekend kan combineren. Gevoel voor stijl, ceremonie en decorum kan haar niet worden ontzegd, en relativiseringsvermogen en humor evenmin.

Gouverneur Bovens stelt vervolgens vast dat mevrouw Penn-te Strake in het Jekerkwartier woont, ook wel het Quartier Latin van Maastricht genoemd. In 1989 was zij ook een van de oprichters van de Opéra Comique Maastricht (OCM). De OCM was een mooie vooropleiding voor het nieuwe ambt van burgemeester. Terecht twitterde OCM verleden maand trots te zijn op 'onze Annemarie'. Solo's en

samenhang gaan goed samen bij mevrouw Penn-te Strake. Zij weet hoe zij een wankel evenwicht en geduld moet bewaren. Als informateur van dit college heeft zij dat al getoond. Dat is echter ook nodig voor de grote opgave waarvoor de stad Maastricht zich gesteld ziet, met als prominent thema de ontwikkelingen binnen het sociale domein. Maar ook de bereikbaarheid en de ontsluiting van de stad en binnenstad staan hoog op de agenda, evenals de uitbreidingslocatie Belvédère. Het zijn echter met name de opgaven op het gebied van veiligheid, openbare orde en handhaving en het zijn van de regioburgemeester van Limburg die om een permanent koorddansen vragen. Burgemeester Hoes heeft daarom samen met gouverneur Bovens ook al eerder de minister van Veiligheid en Justitie opgeroepen om het systeem van capaciteittoedeling bij de politie nog een keer onder de loep te nemen nu het veiligheidsbeeld in Limburg structureel is veranderd. Maastricht heeft een beetje de naam een gesloten bastion te zijn. Gouverneur Bovens denkt daar anders over. Met de komst van mevrouw Penn-te Strake zullen de luiken echter nog zijn verder worden opengezet. Dat is van groot belang voor de versterking van de internationale positionering van de stad en daarmee van heel Limburg. Gouverneur Bovens wil nog graag de voorganger van mevrouw Penn-te Strake, de heer Hoes, bedanken voor de sterk verbeterde verhoudingen met de bureaus in Vlaanderen, Wallonië en Zuid-Limburg, waaronder Sittard-Geleen, Parkstad en de Heuvellandgemeenten. Terecht is de heer Hoes daarvoor verleden week ook geroemd. Gouverneur Bovens vraagt om een mooi slotapplaus.

Applaus

Vervolgens stelt spreker vast dat in februari de profielschetsvergadering heeft plaatsgevonden. Nog geen drie maanden later was de kogel al door de kerk. Tout Maastricht deed mee aan het gezelschapsspel. Wie zal het worden? Gouverneur Bovens geeft de vertrouwenscommissie een groot compliment voor het bewaken van de geheimhouding. Uiteindelijk liet de bekendmaking van de naam echter nog een dik uur op zich wachten.

Mevrouw Penn-te Strake heeft aangegeven dat deze benoeming voelt als een cadeau en een feest. Gouverneur Bovens vindt dat van Maastricht inderdaad genoten mag worden. Gouverneur Bovens gunt mevrouw Penn-te Strake deze stad en gunt Maastricht ook mevrouw Penn-te Strake. Het bestaan van een sterke band tussen inwoner en stad zal de stad goed doen. Gouverneur Bovens denkt dat deze band bij mevrouw Penn-te Strake sterk aanwezig is.

Gouverneur Bovens zal zo meteen bij mevrouw Penn-te Strake de verklaring en belofte afnemen. Daarmee belooft de nieuwe burgemeester dat zij trouw zal zijn aan haar opdracht binnen de kaders van de Nederlandse Grondwet. Dat is een serieus element in deze bijeenkomst. Gouverneur Bovens spreekt echter allereerst een welgemeend proficiat en chapeau uit.

Applaus

3.2 Beëdiging van de burgemeester door de Commissaris van de Koning

Vervolgens verzoekt gouverneur Bovens mevrouw Penn-te Strake om de verklaring en belofte af te leggen, waarna mevrouw Penn-te Strake burgemeester van Maastricht is.

De verklaring en belofte wordt door mevrouw Penn-te Strake afgelegd.

"Ik verklaar dat ik, om tot burgemeester benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgemeester naar eer en geweten zal vervullen. Dat verklaar en beloof ik!"

Mevrouw Penn-te Strake: *Dat verklaar en beloof ik!*

Van deze verklaring is terstond het proces-verbaal opgemaakt en door de Commissaris van de Koning voornoemd en de beëdigde ondertekend.

Gouverneur Bovens feliciteert mevrouw Penn-te Strake met de stad Maastricht en hij feliciteert de stad Maastricht met mevrouw Penn-te Strake.

Groot applaus

Gouverneur Bovens overhandigt bloemen aan de heer Penn en feliciteert hem. De gouverneur wenst de heer Penn ook heel veel sterkte.

4. Installatieplechtigheid

4.1 Toespraak namens het college van burgemeester en wethouders door de heer Willems

Locoburgemeester Willems deelt mee dat Maastricht geen magische stad is waar het leven één groot feest is. Maastricht is ook geen monumentale stad, maar wel een stad rijk aan historie die alles in zich heeft om uit te groeien tot een internationale universiteitstad. Maastricht is de provinciehoofdstad waar sociaal en saamhorigheid met hoofdletters worden geschreven. Maastricht omarmt het verleden, maar verkiest de toekomst. Die stad legt vandaag het vertrouwen in de handen van mevrouw Penn-te Strake. Het vertrouwen in een vitale en veilige toekomst voor alle Maastrichtenaren. Martin Luther King heeft ooit gezegd dat als je vertrouwen hebt, je niet de hele trap hoeft te zien om de eerste trede te nemen. De raad heeft de eerste stap gezet op 23 april 2015 met de voordracht van mevrouw Penn-te Strake tot burgemeester en nu gaat men samen de trap op.

Locoburgemeester Willems stelt vervolgens vast dat het burgemeestersambt bijzonder eervol is. Dit ambt brengt echter tevens een buitengewoon grote verantwoordelijkheid met zich mee. Het is niet voor niets dat de functie in de volksmond burgermoeder of burgervader wordt genoemd. Gouverneur Bovens zei het al bij de ontvangstname van de profielschets: 'Maastricht wil het schaap met de vijf poten.' Inderdaad, er is heel veel werk aan de winkel in Maastricht. De stad zit in een continu transformatieproces.

Locoburgemeester Willems schetst vervolgens de recente geschiedenis van Maastricht. Maastricht wordt nu echter uitgedaagd om de transformatie te maken naar de kenniseconomie. De locoburgemeester stelt vast dat daarbij voortgang wordt geboekt. Wel is er nog volop werk aan de winkel. De rol van mevrouw Penn-te Strake zal die van een aanjager en boegbeeld zijn. Tijden veranderen, dus ook de positie van de burgemeester. Het Rijk decentraliseert immers. De rol van de eerste overheid (de gemeente) wordt steeds belangrijker. Daarnaast neemt de complexiteit van de samenleving toe. De alles ordenende overheid verliest terrein aan de netwerksamenleving. Burgers, organisaties en ondernemers bundelen hun krachten samen met de overheid. Begrippen als co-creatie, doe-democratie en zelfredzaamheid zijn inmiddels de kernbegrippen van deze kanteling. Zekerheden bestaan niet meer. Soms lijken de veranderingen zich sneller te voltrekken dan dat Tom Dumoulin de proloog van de Tour rijdt. Dit alles vindt plaats in een onrustige tijdgeest. Het kan niet anders dan dat dit leidt tot gevoelens van onrust en onveiligheid in de samenleving. Krijgen mijn kinderen het net zo goed als ik? Dat is de vraag van deze tijd.

Kortom, het besturen is de afgelopen jaren in Nederland echt niet gemakkelijker geworden.

Locoburgemeester Willems ziet het echter als een zegen, want het is verandering. En verandering brengt leven. Dit geldt uiteraard ook voor het burgemeestersambt. De tegenwoordige burgemeester is vooral het baken in een onrustige zee. Daarom doet de locoburgemeester een appél aan politiek Den Haag: geef de burgemeester terug aan de mensen. Laat de burgemeester meer zijn dan de uitvoerder van landelijke regelgeving. Elke kuch in de samenleving leidt tot een hoestbui aan regels in Den Haag. De burgemeester moet deze regels dan lokaal zien te handhaven. De burgemeester krijgt het op zijn bordje. Komt de burgemeester nog wel toe aan de andere noden in de samenleving, namelijk de steun en toeverlaat zijn van de mensen die een schouderklop nodig hebben? Een bron van inspiratie zijn voor bijvoorbeeld de vrijwilligers, die actief zijn in de wijk en de participatiesamenleving in de praktijk realiseren. En een rots in de branding zijn van de mantelzorgers. De burgemeester is er niet voor de Rijksoverheid maar in de eerste plaats voor alle mensen die samen de stad vormen. Veiligheid en openbare orde zijn twee buitengewoon belangrijke taken van de burgemeester, maar het zijn niet de enige taken. Laat de burgemeester ook de bruggenbouwer in de netwerksamenleving zijn en een gids op weg naar een nieuwe toekomst.

De locoburgemeester stelt vervolgens vast dat de nieuwe samenleving een nieuw soort leiderschap van het traditionele burgemeestersambt vergt. In het verleden was dit het hiërarchische en het dienende leiderschap. De nieuwe variant, waaraan steeds meer behoefte bestaat, is het verbindende leiderschap. Loslaten waar het kan, helpen waar het moet. Het is die kanteling die de gehele gemeente moet maken. De burgemeester nieuwe stijl creëert een gemeentelijke organisatie met een klimaat van respect en overtuiging. Deze burgemeester creëert in de gemeenschap een klimaat van geloof en vertrouwen waarin burgers en organisaties meedoen uit betrokkenheid en niet omdat zij loze beloftes krijgen.

De locoburgemeester stelt vervolgens vast dat mevrouw Penn de stad heel goed kent. De stad kent echter ook mevrouw Penn-te Strake. Daarnaast heeft de raad al uitgebreid kennisgemaakt met mevrouw Penn in haar rol van informateur. Dat zit allemaal wel goed. Vandaar dat de locoburgemeester zich permitteert mevrouw Penn te tutoyeren. Maastricht heeft mevrouw Penn-te Strake leren kennen als humaan, empathisch en integer. Daarnaast is mevrouw Penn-te Strake buiten het werk ook een buitengewoon gezellig persoon. De nieuwe burgemeester sloeg in een Zaaite Hermenieke ook de maat op de dikke trom.

Tegelijkertijd is doorpakken ook haar stijl. Mevrouw Penn-te Strake is echter heel slecht in pappen en nathouden en om de hete brij heen draaien.

In 2006 stond mevrouw Penn-te Strake als hoofdofficier van dit arrondissement een grote klus te wachten. Er moest een ingrijpende cultuurverandering bij het parket worden doorgevoerd. Om alle medewerkers naar de startmanifestatie te krijgen waartegen nogal wat weerstand bestond, liep mevrouw Penn-te Strake met een trommel door de gangen om iedereen letterlijk wakker te trommelen. Mevrouw Penn-te Strake treft bij de gemeente Maastricht een zeer gemotiveerd ambtenarenkorps aan, maar wel midden in een cultuuromslag. Bij het OM is deze cultuuromslag een succes geworden, mede dankzij de zeer benaderbare hoofdofficier. Mevrouw Penn-te Strake heeft zich destijds ook sterk gemaakt voor meer en betere samenwerking met de Duitse en Belgische burens. Daarnaast heeft zij het regionaal opererende veiligheidshuis opgezet. Dat raakt exact één van de huidige ambities van het huidige stadsbestuur van Maastricht.

Maastricht zit dus midden in een vernieuwingsproces. Mevrouw Penn-te Strake brengt twee belangrijke nieuwe elementen mee. Allereerst heeft zij de primeur om de eerste vrouwelijke burgemeester van Maastricht te zijn. Dat is van grote betekenis. Ten tweede is mevrouw Penn-te Strake de eerste partijloze burgemeester van alle 100.000+-gemeenten in Nederland. Dat voegt een cruciaal nieuw element toe aan het bestuurlijke klimaat.

Locoburgemeester Willems wenst mevrouw Penn-te Strake namens het college heel veel succes als burgemeester van de stad Maastricht. Verder geeft de locoburgemeester in de richting van haar echtgenoot en kinderen aan dat Maastricht regelmatig een beroep zal doen op mevrouw Penn-te Strake. Een burgemeester is men immers 24 uur per dag. De locoburgemeester belooft echter erop te zullen letten dat het niet de spuigaten uitloopt. Niemand kan immers excelleren zonder de onvoorwaardelijke steun van het thuisfront.

4.2 Overhandiging van de ambtsketen door de locoburgemeester

Locoburgemeester Willems deelt mee dat het een grote eer voor hem is om namens de stad van Maastricht het symbool van het ambt en de waardigheid te overhandigen: de burgemeestersketen. Deze keten uit 1962 is door de raad aangeboden aan burgemeester Michiels van Kessenich bij gelegenheid van zijn zilveren dienstjubiläum. De ontwerper is Jean Huysmans.

Locoburgemeester Willems hangt burgemeester Penn-te Strake de ambtsketen om.

Applaus

Locoburgemeester Willems heeft ook nog een geschenk namens het college van burgemeester en wethouders. De locoburgemeester heeft hiernaar in zijn toespraak ook al gerefereerd. Het is een dikke trom. Het college hoopt dat mevrouw Penn-te Strake nog heel lang in deze stad de maat blijft aangeven en op de trom blijft slaan.

Locoburgemeester Willems overhandigt de dikke trom aan burgemeester Penn-te Strake, waarna zij op de trom slaat.

Applaus

4.3 Toespraak namens de gemeenteraad door de heer Bastiaens

De heer Bastiaens stelt vast dat mevrouw Penn-te Strake snel het vertrouwen van de vertrouwenscommissie en de gemeenteraad heeft gewonnen. Na de voordracht zoemde de naam van mevrouw Penn-te Strake heel positief door de stad heen. De verwachting en hoop zijn volop aanwezig dat mevrouw Penn-te Strake een succesvolle burgemeestersperiode tegemoet gaat. Officieel heet het dat de raad van oordeel is dat mevrouw Penn-te Strake een krachtige en verbindende persoonlijkheid heeft. De mensen op straat bevestigen dit beeld ook.

Nog maar een paar dagen geleden heeft de stad van burgemeester Hoes afscheid genomen en nu neemt burgemeester Penn-te Strake het over. Maar wat neemt zij over? Dit is een mooie stad met een fantastische geschiedenis, mooie tradities en veel kansrijke ontwikkelingen. Dit is een stevige stad met trotse inwoners. Een stad die nooit is bezweken. De burgemeester van deze stad moet dan ook van goeden huize komen. 'We gaan niet voor geschikt, maar we gaan voor de allerbeste.' Voorspellen is echter moeilijk. De heer Bastiaens wenst namens zijn collega's in de gemeenteraad burgemeester Penn-te Strake heel veel succes en wijsheid toe bij de vervulling van dit mooie, maar ook weerbarstige ambt. De raad kijkt uit naar een fantastische samenwerking. Moge daarop veel zegen rusten.

4.4 Overhandiging van de voorzittershamer door de plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad

De plv. voorzitter nodigt burgemeester Penn-te Strake uit om de burgemeestershamer in ontvangst te nemen.

De plv. voorzitter overhandigt de burgemeestershamer aan burgemeester Penn-te Strake.

Applaus

Burgemeester Penn-te Strake dankt en wil nu graag doorgaan met de vergadering. De burgemeester geeft allereerst het woord aan een gast die zij zelf heeft uitgenodigd, de heer Frans Geraedts (filosoof). De burgemeester bespreekt graag moeilijke dilemma's met de heer Geraedts. Zij heeft grote waardering voor zijn denkkraft.

De heer Geraedts vindt het een eer om gevraagd te zijn om hier te spreken. Spreker vindt deze burgemeester een lot uit de loterij. Over het burgemeesterschap merkt spreker op dat de burgemeester een tegenwicht is. De burgemeester is niet de machtigste persoon in de stad, maar een belangrijk tegenwicht tegen de gekozen bestuurders. De burgemeester is ook een tegenwicht tegen de partijpolitiek, omdat de burgemeester niet is gekozen. Dat is verschrikkelijk belangrijk voor burgemeesters. Het is niet ondemocratisch, maar extreem democratisch. Omdat een burgemeester niet is gekozen, is hij/zij onafhankelijk van het partijapparaat en de kiezersgunst. Men zou kunnen denken dat daarin een heel groot gevaar schuilt. Een burgemeester zou zomaar de gekozen politiek kunnen domineren. En daarom geeft men de burgemeester ook maar heel weinig macht. Het niet gekozen zijn (onafhankelijkheid) is ook de basis voor het nuttige gebrek aan macht. De burgemeester heeft immers geen mandaat. De burgemeester is dus een tegenwicht.

Waarom is een tegenwicht nodig? Via de partijpolitiek zoekt men de weg naar de toekomst. Men reviseert voortdurend de samenleving ter verbetering. Sinds de 16e eeuw is men in Nederland al tastend aan het zoeken. Daarbij zijn al heel goede oplossingen gevonden. Deze samenleving zit al heel goed in elkaar. Men wil daarbij niet dat de willekeurig gekozen politiek in plaats van vooruitgang voor achteruitgang zorgt. De burgemeester is een tegenwicht en symboliseert, representeert en bewaakt de fundamente van de democratische samenleving, desnoods tegen de gekozen politiek in. De overheid dient de algemene belangen en niet de particuliere belangen. Dat zijn de politieke rechten van de burgers. Deze fundamente representeert een burgemeester.

Wat betekent dit concreet? Wij vertrouwen de burgemeesters allereerst het geweldsmonopolie (de zwaardmacht) toe, omdat daarmee de fundamentele rechten van burgers op het spel staan. Spreker vindt het bijvoorbeeld ook heel jammer dat men in Den Haag geen landsburgemeester heeft. Dat zou immers veiliger voelen. Men zou kunnen denken dat men de rest overlaat aan de gekozen bestuurders. Men wil echter ook dat de burgemeester zich bemoeit met alle andere portefeuilles. De burgemeester moet ervoor zorgen dat in alle andere portefeuilles de fundamente van de democratische samenleving niet worden geschonden. Burgemeesters moeten dus coachen, begeleiden, bijsturen. Burgemeesters moeten ervoor zorgen dat politiek en ambtenarij op een effectieve en integere manier te werk gaan. De burgemeester moet dus zorgen voor behoorlijk bestuur, behoorlijke vertegenwoordiging en behoorlijke uitvoering. De burgemeester is dus een tegenwicht en representeert de fundamente van een democratische samenleving. De burgemeester hanteert daarnaast ook de zwaardmacht.

Spreker stelt vervolgens vast dat het woord verbinding een aantal keren is gevallen. Er is blijkbaar veel behoefte aan verbinding in Maastricht. Spreker is hierover een beetje verbaasd. Spreker heeft Maastricht altijd als een zeer verbonden stad ervaren. Het mag inderdaad wel iets opener. Spreker deelt echter de opvatting dat burgemeesters verbinden. Alle partijen hebben immers de fundamente van de democratische samenleving gemeen. Een burgemeester die dit representeert, verbindt daarmee de partijen en vooral de burgers. De burgemeester representeert echter ook de verplichtingen die burgers jegens elkaar hebben en mag de burgers hierop aanspreken. De burgemeester representeert de burgers en hun sociale contract.

Spreker stelt vervolgens vast dat mevrouw Penn-te Strake dus de zwaardmacht moet hanteren en het college, de raad en de ambtenarij moet coachen. Er is geen burgemeester in Nederland die zulke kwalificaties heeft als mevrouw Penn-te Strake ten aanzien van het hanteren van de zwaardmacht. Men zou echter kunnen twifelen aan het tweede onderdeel. Dat is immers het politieke karakter. Dan moet men echter naar de loop van haar carrière kijken. Wat is daarin de logica? Spreker stelt vast dat de maatschappelijke betrokkenheid daarin de logica is. Mevrouw Penn-te Strake is een partijloze politicus. Zij is de eerste bij de grote gemeenten. Mevrouw Penn-te Strake is echter ook een echte politicus en is enorm

maatschappelijk betrokken. Verder is mevrouw Penn-te Strake een schat (*lacht*). Zij heeft veel gevoel voor humor en is zeer integer.

Het laatste punt betreft Maastricht. De burgemeester representeert dus de fundamenten van de democratische samenleving en de burgers en hun sociale contract. Maar dan maakt het dus niet uit waar men burgemeester is. Dat geldt echter niet voor mevrouw Penn-te Strake. Het is nodig dat men een burgemeester is van een echte stad. Dat zijn er niet veel. Een echte stad is ook niet hetzelfde als een gemeente. Een stad is een levend ding met een eigen identiteit. Maastricht is in die zin stedelijk. In Maastricht zijn de Romeinen al geweest. Maastricht heeft ook een fantastische rivier die de stad omarmt. Dit is een stad met een toekomst. Dit is een stad in ontwikkeling.

Wat is die identiteit? Men spreekt vaak over bourgondisch. Spreker vindt dit een verschrikkelijk kitschig begrip. Daarom doet spreker een tegenvoorstel. Maastricht is de stad van het goede leven. Daar zijn er niet veel van. Misschien is Maastricht wel de enige stad in Nederland waarvan men dat kan zeggen? Dat heeft iets heel bijzonders. Ook heeft men eerder al aangegeven dat Maastricht een universiteitsstad is. Spreker stelt vast dat Maastricht een universiteit heeft gekregen. Dat is een heel grote gift. Maar een dergelijke gift moet men als stad ook waardig worden. Dan pas mag men zeggen dat men een universiteitsstad is, zoals Leiden. Daar heeft Maastricht misschien nog wel iets te gaan. De uitdaging is om de waarheid voorop te stellen, altijd naar kennis te streven en voortdurend kritisch te zijn, ook op jezelf.

Ten slotte stelt spreker vast dat mevrouw Penn-te Strake al een hele tijd geleden op deze stad verliefd is geworden. Maastricht is een prachtige stad en Maastricht krijgt een prachtige burgemeester.

Applaus

Burgemeester Penn-te Strake heet iedereen van harte welkom in Maastricht ofwel Mosa Trajectum ofwel de plaats waar verbinding wordt gemaakt. Het woord verbinding loopt als een rode draad door het coalitieakkoord van de gemeente Maastricht, door de profielschets van de nieuwe burgemeester, door de gevoerde sollicitatiegesprekken, door haar cv en haar persoon.

De burgemeester is zeer vereerd dat iedereen aanwezig is. Zij dankt de vertrouwenscommissie voor de zuiverheid van het proces en het in haar gestelde vertrouwen. Daarnaast dankt de burgemeester de gemeenteraad en alle sprekers voor de mooie woorden. Het is voor iemand die als kind tien keer is verhuisd fantastisch om te horen dat men 'ene vaan us' is. Naast het Mooswief geschaard worden, is helemaal top. De burgemeester dankt gouverneur Bovens hiervoor.

Verder dankt de burgemeester de heer Willems voor zijn mooie woorden en de trommel. Deze trommel staat symbool voor muziek. De burgemeester hoopt dat het college vaak samen muziek zal maken. Dat werkt goed en maakt gelukkig. Vervolgens dankt de burgemeester de heer Bastiaens voor zijn mooie woorden en de hamer. De burgemeester hoopt verder samen met de heer Bastiaens op te trekken. Ook dankt de burgemeester de heer Geraedts. Hij kan de dingen heel goed neerzetten. Verder dankt de burgemeester de stad voor de vele positieve reacties op haar benoeming. Een mooiere start kan een burgemeester niet krijgen.

Burgemeester Penn-te Strake stelt vervolgens vast dat van Maastrichtenaars wordt gezegd dat zij chauvinistisch zijn. Dat heeft een negatieve connotatie. En dat moet anders. De burgemeester vindt de Maastrichtenaar trots. De Maastrichtenaar is trots op zijn stad, op zijn cultuur en trots op zijn taal. Met recht, want Maastricht kan bogen op een eeuwenoude geschiedenis, een prachtige historische binnenstad, een fantastische omgeving en een warme volksaard. Maastricht is een oase voor wie van het goede leven houdt. Het verenigingsleven, de chariteit en de onderlinge samenhang zijn groot en zorgen voor een stevig, solide fundament voor de stad en de burgers. Maastricht is echter ook een uitnodigende stad die ruimte biedt aan jongeren, bijvoorbeeld jong talent bij het ontwerpen van mode, maar ook bij dans. De internationale focus van de universiteit en het warme onthaal van het AZC getuigen ook van de brede blik naar buiten de stad. Door de eeuwen heeft Maastricht altijd invloeden van buiten gemakkelijk naar binnen laten komen en daarmee ook haar voordeel gedaan. De industriële revolutie begon in Nederland als eerste in Maastricht omdat de stad in de buurt lag van Luik en Aken. En zo is het nu nog altijd. De Kennis-As Limburg sluit bijvoorbeeld naadloos aan op het nationale topsectorenbeleid en het ontwikkelprogramma van Brainport 2020. De grensoverschrijdende samenwerking van de universiteit en de Hogeschool Zuyd met de universiteiten en hogescholen in Luik, Hasselt en Aken dragen bij aan een sterke economische groei. Een land kan alleen economisch sterker worden als de steden economisch worden ontwikkeld.

De burgemeester herinnert aan de mooie oproep van mevrouw Mariëtte Hamer (voorzitter van de SER): 'Hallo stad, zoek naar wat jou bijzonder maakt.' Het is niet heel moeilijk om dat voor Maastricht vast te pakken. Het is immers duidelijk wat Maastricht bijzonder maakt. Indien men dit kan versterken, leidt dit tot welvaartsgroei door en voor iedereen. Dat zijn de woorden van mevrouw Hamer.

Verder deelt burgemeester Penn-te Strake de opvatting van de heer Geraedts over de universiteitsstad. De burgemeester wil hierop graag nog een keer terugkomen. De stad zoekt ook naar een verbetering van het leef- en verblijfklimaat voor de bewoners en de bezoekers. Een dergelijke stad vraagt een verbindende

burgemeester. De gemeenteraad heeft dit goed gezien. Burgemeester Penn-te Strake wil graag zo'n burgemeester zijn. Verbinding begint ook met het zoeken naar het gemeenschappelijke belang en werken aan een stevig commitment. Vanuit haar recente ervaringen bij het Openbaar Ministerie op het terrein van het lokale veiligheidsbeleid stelt de burgemeester vast dat dit echt werkt. De samenleving is inderdaad aan het veranderen. De horizontale verbindingen worden inderdaad steeds sterker in meer fluïde samenwerkingsvormen. Die verandering is ook zichtbaar in de andere rol van de overheid en de burger. Het wederzijds vertrouwen is daarbij cruciaal. De burgemeester hecht eraan om haar vertrouwen in de Maastrichtse burger uit te spreken en zij belooft dat zij het vertrouwen van de burger in het stadsbestuur zal bewaken zonder bestuurlijke arrogantie, maar zorgvuldig en vanuit de inhoud. Dat de stad deze nieuwe werkelijkheid omarmt, kan men ook zien aan de nieuwe werkwijze van de gemeenteraad. Deze werkwijze is nadrukkelijk bedoeld om burgers veel meer bij het besluitvormingsproces te betrekken. De burgemeester zal als voorzitter van de gemeenteraad zich hiervoor sterk maken.

De burgemeester heeft de afgelopen jaren bij het Openbaar Ministerie in toenemende mate gemerkt dat het heel belangrijk is dat de gemeente haar regierol neemt op tal van terreinen, bijvoorbeeld bij de kwetsbaren in onze samenleving, zoals kinderen, partners in afhankelijkheidsrelaties, ouderen en verstandelijk gehandicapten. De gemeente moet zich inzetten om deze mensen in beeld te krijgen en te houden. Een effectieve aanpak kan alleen gezamenlijk en daar ligt ook soms een taak voor de burgemeester.

In het coalitieakkoord Wij Maastricht, dat in vijf talen is geschreven, is een bepaalde richting voor de komende jaren gekozen. Maastricht biedt zorg en perspectief. Maastricht werkt en innoveert. Maastricht is betrokken, veilig en duurzaam. Maastricht houdt koers en oogst. Maastricht is financieel solide.

De burgemeester stelt vast dat de stad op tal van terreinen veelbelovende plannen heeft. Men moet echter ook ervoor zorgen dat deze plannen worden uitgevoerd en dat de resultaten worden geborgd. De burgemeester zal zich hiervoor samen met de wethouders en alle medewerkers van de gemeente sterk maken in intensieve samenwerking met de burgers en de partners in de stad, de provincie, de omliggende gemeenten, andere gemeenten in Limburg, Nederland en België, de provincie Luik en de regio Aken met strakke lijnen naar Den Haag en Brussel.

Daarnaast wordt ook feestgevierd. In 2016 zijn twee 40-jarige jubilea aan de orde: enerzijds het jubileum van de Universiteit Maastricht en anderzijds het jubileum van de Euregio Maas-Rijn. Verder wordt in 2017 15 jaar Verdrag van Maastricht herdacht. In dat jaar zal Maastricht zich profileren als de stad waar Europa leeft. Er zullen congressen, debatten en activiteiten plaatsvinden waarbij men wil leren van successen, maar ook wil leren van fouten van Europa. In het belang van de burgers zal men moeten zoeken naar methodes om verder te integreren in de regio Maas-Rijn, zodat de burgers kansen zien toenemen en men zich kan ontdoen van de knellende banden van de landsgrenzen. De geschiedenis is belangrijk om van te leren en om het samen beter te doen.

De burgemeester wil graag een beschermvrouw zijn van een aantal organisaties en verenigingen in de stad. De burgemeester benadrukt echter dat zij ook een beschermvrouw wil zijn van alle inwoners van de gehele stad. De burgemeester zal de belangen van Maastricht en haar inwoners hoog in het vaandel houden en indien nodig hiervoor vechten. De burgemeester dankt al haar voorgangers voor de gelegde basis. Verder dankt zij haar machtige thuisfront. Deze familie is haar steun en toeverlaat. Burgemeester Penn-te Strake is heel trots op deze stad en zij zal ervoor zorgen dat de stad ook trots is op haar burgemeester, in dienstbaarheid voor deze prachtige stad.

Applaus

De burgemeester sluit onder dankzegging de vergadering om 17.16 uur.

